

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-45/17-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Ane Berlengi Fellner, predsjednice vijeća, Marine Kosović Marković, Arme Vagner Popović, Mirjane Čačić i Senke Orlić-Zaninović, članova vijeća, te više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutom po zahtjevu D. A. i G. N. A., oboje iz Z., i po službenoj dužnosti, na sjednici vijeća održanoj 30. svibnja 2017.

p r e s u d i o j e

Zahtjev se odbija u dijelu u kojem se odnosi na odredbu članka 5. stavka 3. koji glasi: „zaduženom“ i članka 14. stavka 5. u dijelu koji glasi: „zaduženog“ Odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada u Gradu Zagrebu (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj 16/14., 25/15. i 3/16.).

Obrazloženje

Podnositelji su podnijeli zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada u Gradu Zagrebu (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj: 16/14.), Cjenika javne usluge prijevoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj: 3/15.) i Općih uvjeta poslovanja s korisnicima (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj: 4/15.).

Podnositelji zahtjev temelje na dostavljenom računu za javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada za mjesec studeni 2015. s datumom dospijevća 15. prosinca 2015. na koji su 12. studenog 2015. Z. h. d.d. podnijeli pisani prigovor. Na ovaj prigovor odgovoreno je 1. prosinca 2015., a prema stajalištu podnositelja odgovor nije zaprimljen u propisanom roku niti je obrazložio razloge prigovora. Stoga su podnositelji 30. studenog 2015. podnijeli reklamaciju Povjerenstvu za reklamacije potrošača na koju u zakonskom roku od 30 dana nisu zaprimili odgovor nakon čega su

podnijeli zahtjev za ocjenu zakonitosti naprijed navedenih akata. Smatraju da su iscrpili pravni put propisan Zakonom o zaštiti potrošača.

Budući da se zahtjev podnositelja odnosi na ocjenu zakonitosti tri samostalna akta to je Sud postupke razdvojio na način da se zahtjev u svezi s ocjenom zakonitosti Odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada u Gradu Zagrebu vodi pod poslovnim brojem ovog Suda, broj: Usoz-3/16, zahtjev za ocjenu zakonitosti Cjenika javne usluge prijevoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada pod poslovnim brojem: Usoz-13/16, a postupak u svezi s ocjenom zakonitosti Općih uvjeta poslovanja s korisnicima pod poslovnim brojem ovog Suda, Usoz-14/16. O navedenom podnositelji su obaviješteni podneskom ovog Suda od 2. lipnja 2016.

Podnositelji ističu da je odredbom članka 5. stavka 3. osporene Odluke propisano da se kriteriji količine utvrđuju prema zaduženom volumenu spremnika i broju pražnjenja spremnika. Smatraju da Zakon o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/13.) ne poznaje termin „zaduženi volumen spremnika“ nego samo količinu stvarno preuzetog otpada koji se izražava masom (težinom) ili volumenom. Stoga obračun po zaduženom volumenu spremnika, prema podnositeljima znači da se usluga naplaćuje i u slučaju kada je spremnik prazan, odnosno kada nikakav otpad nije preuzet. Pozivaju se na odredbe članka 6. stavka 1. navedenog Zakona koji sadrži načelo „onečišćivač plaća“ te na odredbu stavka 2. ovog članka Zakona koja određuje da proizvođač proizvoda od kojeg nastaje otpad, odnosno proizvođač otpada snosi troškove gospodarenja tim otpadom. Također se pozivaju na odredbu članka 30. stavka 6. točke 3. ovog Zakona kojom je propisano da je korisnik usluge dužan snositi troškove gospodarenja komunalnim otpadom razmjerno količini otpada kojeg je predao davatelju usluge te na odredbu članka 33. stavka 2. ovog Zakona prema kojoj je davatelj usluge dužan korisniku usluge obračunavati cijenu javne usluge razmjerno količini predanog otpada.

U svezi s odredbom članka 14. stavka 1. Odluke, podnositelji ukazuju da je propisano naplaćivanje naknade neovisno o masi pri čemu ističu da je riječ „masa“ pogrešno upotrijebljena budući da se kroz cijeli tekst odluke govori o volumenu spremnika, a ne masi (težini) otpada u kilogramima. Upozoravaju da je tom odredbom propisano plaćanje paušalnog iznosa neovisno o količini preuzetog otpada što nije dopušteno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. U svezi s odredbom stavka 2. ovog članka osporene Odluke podnositelji ističu da je pogrešno upotrijebljen termin „predstavnik stanara“ jer eventualno postoji predstavnik suvlasnika, a on ovlaštenje na sklapanje ugovora nema dok ga na to posebno ne ovlaste suvlasnici. Ističu da odredba članka 14. stavka 5. osporene Odluke ponovno propisuje mogućnost naplaćivanja usluge zbrinjavanja nepostojećeg otpada jer naknadu korisnicima zaračunava kao umnožak zaduženog, a ne stvarnog volumena otpada koji je preuzet.

Smatraju da odredba članka 18. Odluke utvrđuje neosnovano velik iznos zaduženja za korisnike u obiteljskim zgradama, dok odredba članka 24. propisuje plaćanje usluge koju davatelj usluge uopće nije pružio jer nikakvog otpada u neuseljanim stambenim i poslovnim prostorima nema.

Sukladno odredbi članka 32. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12. i 152/14.) zahtjev je dostavljen na očitovanje Gradskoj skupštini Grada Zagreba.

Donositelj općeg akta očitovao se podneskom od 10. ožujka 2016. Navodi da je Odluka donesena na temelju odredbe članka 28. stavka 1. točke 1. i 2. Zakona o održivom gospodarenju

otpadom i osporava osnovanost zahtjeva u dijelu u kojem se odnosi na korištenje termina volumen zaduženog spremnika pozivom na odredbu članka 33. stavka 2. i članka 33. stavka 5. Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Napominje da Uredba Vlade Republike Hrvatske nije donesena. Budući da Zakon određuje cijenu usluge obračunavati po masi ili po volumenu spremnika otpada i broju pražnjenja spremnika smatra da odredbom članka 14. nije pogrešno naveden termin „masa otpada“.

U odnosu na odredbu članka 14. stavka 2. Odluke donositelj smatra da se radi o modalitetu provedbe sukladno odredbi članka 30. stavka 5. Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je suglasan odredbama članaka 44., 378. i 379. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. U odnosu na razloge kojima se odredba članka 14. stavka 5. Odluke osporava zbog plaćanja odvoza „praznih spremnika“ donositelj Odluke poziva se na odredbu članka 33. stavka 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, dok se s obzirom na razloge osporavanja odredbe članka 18. poziva na ugovor kojeg će davatelj usluge sklopiti s korisnikom, a koji može regulirati i primjer kada korisnik u ljetnim mjesecima duže vrijeme ne proizvodi ili proizvodi višestruko manju količinu otpada. U odnosu na osporenu odredbu članka 24. Odluke donositelj se poziva na odredbu članka 33. stavka 4. Zakona o održivom gospodarenju otpadom i predlaže da Sud zahtjev odbije kao neosnovan.

Sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima podnositeljima je omogućeno da se očituju na odgovor donositelja osporenog općeg akta što su oni i učinili podneskom od 9. lipnja 2016.

U svezi s ovim zahtjevom Sud je presudom broj: Usoz-3/16-7 od 28. listopada 2016. ukinuo odredbe članka 5. stavka 3. u dijelu u kojem glasi: „zaduženom“, članka 14. stavka 1., članka 14. stavka 2. u dijelu u kojem glasi: „oni preko predstavnika stanara (ili zajedničkom izjavom u slučaju gdje ne postoji ovlaštena predstavnika korisnika usluge koji dijele zajedničke spremnike“, članka 14. stavka 5. u dijelu u kojem glasi: „zaduženog“ i članka 24. osporenog općeg akta.

Razmatrajući navedeni zahtjev Sud je po službenoj dužnosti pod poslovnim brojem: Usoz-104/16 ukinuo i odredbu članka 6. točke 8. Odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog komunalnog otpada u Gradu Zagrebu). Navedena presuda objavljena je u „Narodnim novinama“, broj 108/2016.

Grad Zagreb kojeg zastupa Gradonačelnik M. B. ovu presudu osporio je ustavnom tužbom.

Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-III-6143/2016 od 22. ožujka 2017. ustavna tužba je djelomično usvojena te je presuda ovog Suda broj: Usoz-3/16 od 28. listopada 2016. ukinuta u dijelu u kojem se odnosi na odredbu članka 5. stavka 3., članka 6. točke 8. i članka 14. stavka 5. Odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog glomaznog komunalnog otpada u Gradu Zagrebu (Službeni glasnik Grada Zagreba, broj 16/14., 25/15. i 3/16.).

Nakon donošenja navedene Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske predmeti se u ovom Sudu vode pod poslovnim brojem Usoz-45/17 i Usoz-46/17.

Tijekom postupka u Sudu je zaprimljen podnesak D. A. od 20. travnja 2017. u kojem navodi da se kao podnositelj zahtjeva smatra pozvanim komentirati stajalište Ustavnog suda Republike Hrvatske te je uz ovaj podnesak priložio Odluku Ustavnog suda u kojoj je unio svoje komentare.

U obrazloženju Odluke Ustavnog suda navedeno je:

»

VII. OCJENA USTAVNOG SUDA

a) Mjerodavni članci Ustava

12. Članak 128. Ustava glasi:

„Članak 128.

Građanima se jamči pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu.

Pravo na samoupravu ostvaruje se preko lokalnih, odnosno područnih (regionalnih) predstavničkih tijela koja su sastavljena od članova izabranih na slobodnim i tajnim izborima na temelju neposrednog, jednakog i općega biračkog prava.

Građani mogu neposredno sudjelovati u upravljanju lokalnim poslovima, putem zborova, referenduma i drugih oblika neposrednog odlučivanja u skladu sa zakonom i statutom.

Prava iz ovoga članka u Republici Hrvatskoj ostvaruju i građani Europske unije, u skladu sa zakonom i pravnom stečevinom Europske unije“.

b) Mjerodavni članci ZOGO-a

13. Člankom 4. stavkom 1. točkom 13., člankom 6. stavkom 1. točkom 1., člankom 30. stavkom 1., stavkom 4., stavkom 5., stavkom 6. točkom 3. i stavkom 7., člankom 33. stavcima 1., 2. i 5. ZOGO-a propisano je:

„Pojmovi

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

(...)

13. 'gospodarenje otpadom' su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;

(...)"

"Načela gospodarenja otpadom

Članak 6.

(1) Gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na sljedećim načelima:

1. 'načelo onečišćivač plaća' - proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao

prouzročiti otpad;
(...)"

"Javna usluga prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada
Članak 30.

(1) Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.

(...)

(4) Javnu uslugu iz stavka 1. ovoga članka pruža davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, odnosno davatelj javne usluge prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada (u daljnjem tekstu: davatelj usluge).

(5) Korisnik usluge iz stavka 1. ovoga članka na području pružanja javne usluge je vlasnik nekretnine, odnosno vlasnik posebnog dijela nekretnine i korisnik nekretnine, odnosno posebnog dijela nekretnine kada je vlasnik nekretnine, odnosno posebnog dijela nekretnine obvezu plaćanja ugovorom prenio na tog korisnika i o tome obavijestio davatelja usluge. Više korisnika mogu na zahtjev, sukladno međusobnom sporazumu, zajednički nastupati prema davatelju usluge iz stavka 3. ovoga članka.

(6) Korisnik usluge iz stavka 4. ovoga članka dužan je:

(...)

3. snositi troškove gospodarenja komunalnim otpadom razmjerno količini otpada kojeg je predao davatelju usluge.

(7) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javnih usluga iz stavka 1. ovoga članka koja sadrži:

1. kriterij obračuna količine otpada,
2. standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada,
3. najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
4. obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
5. područje pružanja javne usluge iz stavka 1. ovoga članka.
6. odredbe propisane uredbom iz članka 29. stavka 10. ovoga Zakona.
7. opće uvjete ugovora s korisnicima.

(...)"

"Članak 33.

(1) Davatelj usluge dužan je obračunati cijenu javne usluge iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona na način kojim se osigurava primjena načela 'onečišćivač plaća', ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvalitetu pružanja te usluge sukladno odredbama ovoga Zakona, uredbe iz članka 29. stavka 10. ovoga Zakona i odluke iz članka 30. stavka 7. ovoga Zakona.

(2) Davatelj usluge dužan je korisniku usluge obračunavati cijenu javne usluge iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju masa predanog otpada ili volumen spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika sukladno odluci iz članka

30. stavka 7. ovoga Zakona.

(...)

(4) Davatelj usluge dužan je u cijenu javne usluge iz članka 30. stavka 1. ovog Zakona uključiti slijedeće troškove: troškove nabave i održavanja opreme za prikupljanje otpada, troškove prijevoza otpada, troškove obrade otpada i druge troškove propisane uredbom iz članka 29. stavka 10. ovog Zakona.

(5) Davatelj usluge, sukladno odredbama stavaka 1., 2. i 4. ovoga članka, uredbe iz članka 29. stavka 10. ovoga Zakona i odluke iz članka 30. stavka 7. ovoga Zakona, cjenikom određuje visinu jedinične cijene za masu predanog otpada ili volumen spremnika otpada. Davatelj usluge dužan je cjenik objaviti na svojoj mrežnoj stranici.

(...)"

c) Ulazi li izbor između dva ZOGO-om propisana kriterija količine otpada u doseg prava na lokalnu samoupravu

14. Ustavni sud napominje kako tekst članaka ZOGO-a navedenih u točki 13. ove odluke upućuje da korisnik javne usluge prikupljanja mješovitog i biorazgradivog komunalnog otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom u skladu s načelom "onečišćivač plaća", pri čemu se cijena te usluge obračunava razmjerno količini predanog otpada, koja se utvrđuje primjenom jednog od dva propisana kriterija.

Ustavni sud ističe kako su člankom 33. stavkom 2. ZOGO-a propisana dva alternativna kriterija količine otpada u obračunskom razdoblju i to:

- masa predanog otpada ili
- volumen spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika.

Pri čemu tekst tog stavka i članka ZOGO-a upućuje da je zakonodavac kriterij količine otpada određen volumenom spremnika otpada vezao uz broj njegovih pražnjenja, a ne uz utvrđenu mjeru predanog volumena otpada, kao što je to učinio u pogledu kriterija mase (predanog) otpada.

Ustavni sud napominje kako propisivanje alternativnih kriterija daje ovlaštenom tijelu pravo izbora između njih.

Nadalje, da je člankom 30. stavkom 7. točkom 1. ZOGO-a propisano kako je, prilikom donošenja odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ovlašteno izabrati jedan od tim zakonom propisanih kriterija količine otpada.

Stoga, imajući u vidu da je ta javna usluga u svojoj biti komunalna djelatnost (vidi točku 11. ove odluke), Ustavni sud smatra kako izbor između dva ZOGO-om propisana kriterija količine otpada ulazi u doseg prava na lokalnu samoupravu zajamčenog člankom 128. stavkom 1. Ustava.

d) Podnositeljev izbor između dva propisana kriterija količine otpada

15. Gradska skupština Grada Zagreba (predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave) je člankom 5. stavkom 3. osporene Odluke između dva ZOGO-om propisana kriterija količine otpada izabralo volumen spremnika i broj njegovih pražnjenja.

e) Ocjena Ustavnog suda u odnosu na ukinut članak 5. stavak 3. i članak 14. stavci 1. i 5. osporene Odluke

16. U konkretnoj pravnoj stvari Visoki upravni sud je u vezi s člankom 33. stavkom 2. ZOGO-a propisanih kriterija količine otpada zauzeo sljedeće pravno stajalište:

"Budući da zakon kao kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju propisuje masu predanog otpada ili volumen spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika otpada sud je ukinuo odredbu članka 5. stavka 3. kao i odredbu članka 14. stavka 1. i 5. osporene odluke u dijelu u kojem ove odredbe ne propisuju naplaćivanje usluge u skladu sa stvarnim volumenom otpada koji je davatelj usluge preuzeo, već temeljem volumena zaduženog spremnika neovisno o tome je li spremnik pun ili prazan, dakle, neovisno o tome je li usluga izvršena, što je protivno temeljnom načelu Zakona o održivom gospodarenju otpadom, odnosno načelu 'onečišćivač plaća'.

Također valja napomenuti da je prema odredbi člana 33. stavaka 1. i 4. ovog Zakona davatelj usluge dužan obračunati cijenu javne usluge na način kojim se osigurava primjena načela 'onečišćivač plaća', ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvaliteta pružanja te usluge sukladno odredbama tog Zakona i Uredbe iz članka 29. stavka 10. istog Zakona i odluke iz članka 30. stavka 7. Zakona."

Dakle, razvidno je kako je pravno stajalište Visokog upravnog suda da primjena načela "onečišćivač plaća" uvjetuje obračun cijene usluge prikupljanja mješovitog i biorazgradivog komunalnog otpada razmjerno predanoj količini, bez obzira koji je od kriterija količine otpada (propisanih člankom 33. stavkom 2. ZOGO-a) ovlašteno tijelo izabralo.

Također da članak 5. stavak 3. i članak 14. stavci 1. i 5. osporene Odluke nisu u suglasnosti s člankom 33. stavcima 1. i 2. ZOGO-a.

17. Ustavni sud napominje da je primarna zadaća sudova, a ne Ustavnog suda, tumačiti i primjenjivati pravo na konkretne sudske predmete. Zadaća Ustavnog suda nije ni da se bavi pogreškama o činjenicama ili pravu koje je navodno počinio sud, osim ako i u mjeri u kojoj one mogu povrijediti ljudska prava i temeljne slobode zaštićene Ustavom. Ustavni sud u tom smislu ponavlja da nije njegova zadaća preuzeti ulogu viših sudova, koji su prvi pozvani rješavati probleme tumačenja domaćeg prava. Kad bi bilo tako, Ustavni sud djelovao bi kao sud trećeg ili četvrtog stupnja i ne bi poštovao ustavna ograničenja koja su nametnuta njegovu djelovanju. Zadaća Ustavnog suda ograničena je na ispitivanje jesu li učinci takve interpretacije sudova suglasni s Ustavom s aspekta zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ustavni sud utvrđuje da pravno stajalište Visokog upravnog suda navedeno u točki 16. ove odluke,

nema utemeljenje u tekstu članaka ZOGO-a navedenih u točki 13. ove odluke.

Nadalje, Ustavni sud utvrđuje da u obrazloženju presude Visokog upravnog suda nisu izneseni i obrazloženi dostatni i pravno relevantni razlozi iz kojih bi bilo razvidno je li Visoki upravni sud utvrdio potrebu tumačenja članaka ZOGO-a (navedenih u točki 13. ove odluke) i na primjeni koje metode tumačenja pravne norme je utemeljio svoje pravno stajalište.

S obzirom na navedeno Ustavni sud smatra da je to pravno stajalište Visokog upravnog suda posljedica mehaničkog vezivanja načela "onečišćivač plaća" uz pojam količine predanog otpada - temelja za obračun cijene usluge (vidi članak 33. stavak 2. ZOGO-a), bez da je pri tome uzeto u obzir kako je zakonodavac u istom članku i stavku ZOGO-a propisao dva alternativna kriterija (utvrđivanja) količine otpada, od kojih je samo uz kriterij mase vezao pojam predanog otpada.

Stoga se ne može otkloniti sumnja u arbitrarno tumačenje i primjenu navedenih članaka ZOGO-a u konkretnom slučaju.

Ustavni sud smatra da takvo tumačenje i primjena mjerodavnih članaka ZOGO-a može za svoju posljedicu imati zahvat u pravo na lokalnu samoupravu zajamčeno člankom 128. stavkom 1. Ustava.

18. Ustavni sud ocjenjuje da izbor volumena spremnika i broja njegovih pražnjenja, kao kriterija količine otpada, razmjerno kojoj će se (pojedinom) korisniku usluge obračunati cijena, pretpostavlja kako se radi o volumenu spremnika za koji je zadužen ili koji pripada (pojedinom) korisniku.

Stoga propisivanje u stavku 3. članka 5. osporene Odluke da se kriterij količine utvrđuje prema zaduženom volumenu spremnika predstavlja (nepotrebnu) zalihost.

Slijedom navedenog, Ustavni sud smatra kako izrekom presude Visokog upravnog suda kojom je ukinut članak 5. stavak 3. osporene Odluke u dijelu koji glasi "zaduženom" nije u biti ukinuto propisivanje utvrđivanja cijene usluge razmjerno volumenu spremnika otpada i broja njegovih pražnjenja, nego je samo otklonjena zalihost u tekstu.

Međutim, sukladno članku 10. stavku 2. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine" broj 20/10., 143/12. i 152/14.), pravomoćna presuda kojom se odlučuje o zakonitosti općeg akta obvezna je za sve.

Ustavni sud smatra da se obveznost te presude odnosi ne samo na izreku nego i na pravna stajališta iznesena u njezinu obrazloženju.

Imajući u vidu da je u obrazloženju presude Visokog upravnog suda izneseno pravno stajalište prema kojemu se cijena usluge gospodarenja otpadom utvrđuje razmjerno predanom volumenu otpada, a ne volumenu spremnika i broju njegovih pražnjenja i koje je u pogledu tumačenja i primjene osporene Odluke obvezno za sve, Ustavni sud smatra da je u tom dijelu presudom Visokog upravnog suda zahvaćeno pravo na lokalnu samoupravu zajamčeno člankom 128. stavkom 1. Ustava, te da je stoga potrebno ukinuti tu presudu u dijelu u kojem je ukinut članak 5. stavak 3.

osporene Odluke.

Iz istih razloga potrebno je ukinuti presudu Visokog upravnog suda u dijelu u kojem je ukinut članak 14. stavak 5. osporene Odluke u dijelu u kojem glasi: "zaduženog".

.....“

Odredbom članka 31. stavka 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 49/02.-pročišćeni tekst) propisano je da su odluke i rješenja Ustavnog suda obvezatni i dužna ih je poštivati svaka fizička i pravna osoba.

S obzirom na navedenu odredbu Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske stajališta podnositelja zahtjeva dostavljena ovom Sudu u svezi s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske posebno se ne iznose.

Također iz razloga koji su navedeni u Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske, proizlazi da je pogrešan zaključak ovog Suda prema kojem primjena načela „onečišćivač plaća“ uvjetuje obračun cijene usluge, bez obzira koji je od kriterija količine otpada (masu ili volumen) ovlašteno tijelo izabralo. Prema stajalištu Ustavnog suda RH zakonodavac je samo uz kriterij mase vezao pojam predanog otpada. Stoga je, imajući u vidu odredbu članka 31. stavka 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, Sud zahtjev odbio u dijelu u kojem se odnosi na odredbe članka 5. stavka 3. i članka 14. stavka 5. osporenog općeg akta.

Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske presuda ovog Suda broj: Usov-3/2016 ukinuta je i u dijelu u kojem je Sud u tom predmetu, radi donošenja jedinstvene odluke, spojio predmet broj: Usov-104/2016 i po službenoj dužnosti ukinuo odredbu članka 6. točke 8. osporene odluke. U navedenoj Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske u svezi s ovom odredbom osporenog općeg akta navedeni su slijedeći razlozi:

”.....

22. Članak 6. točka 8. osporene Odluke glasi:

"Članak 6.

Obveze davatelja usluge:

(...)

8. na službenim internetskim stranicama, prije primjene predmetne odluke, objaviti

Opće uvjete poslovanja s korisnicima,

(...)"

Prema stajalištu Visokog upravnog suda:

"Navedena odredba protivna je odredbi članka 30. stavka 7. točke 7. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, budući da je tom odredbom propisano da je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ovlašteno i dužno donijeti odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada koja sadrži opće uvjete ugovora s korisnicima. Zakon izričito propisuje da su opći uvjeti ugovora s korisnicima sastavni dio općeg akta jedinice lokalne samouprave. Pri tome navedeni Zakon ne daje ovlast predstavničkom tijelu da propisanu nadležnost ustupi davatelju usluge.

Ustavni sud smatra da to pravno stajalište nije utemeljeno na tekstu članka 6. točke 8. osporene Odluke. Njime, naime, nije propisana ovlast davatelja usluge da donese opće uvjete nego da ih prije primjene objavi na službenim internetskim stranicama.

Stoga, Ustavni sud smatra da je presudom Visokog upravnog suda u dijelu u kojem je ukinut članak 6. točka 8. osporene Odluke podnositelju povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu zajamčeno člankom 128. stavkom 1. Ustava.

.“

Kako je navedenu odredbu osporenog općeg akta Sud ukinuo po službenoj dužnosti to nakon donošenja Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske više nema mjesta pokretanju ovog postupka u smislu odredbe članka 83. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima.

Iz navedenih razloga, odgovarajućom primjenom odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučeno je kao u izreci

U Zagrebu 30. svibnja 2017.

Predsjednica vijeća
Ana Berlengi Fellner, v.r.